

Sygn. akt I C 367/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agnieszka Wiercińska – Bałaga

Protokolant Renata Bleichert

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2014 r.

w Zgorzelcu

sprawy z powództwa (...) we W.

przeciwko E. W.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 367/14

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...)we W. domagała się zasądzenia na jej rzecz od pozwanej E. W. kwoty 17812,66 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu przytoczyła, że pozwana zawarła z (...) (...) (poprzednio (...)) 8.10.2008 r. umowę bankową nr (...) na podstawie której pozwana otrzymała określoną w tej umowie kwotę pieniężną i zobowiązała się do jej zwrotu na warunkach precyzyjnie określonych w tej umowie, ale nie wywiązała się z tego zobowiązania wobec czego niespłacona kwota należności głównej stała się wymagalna wraz z kwotą odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Pomimo wezwania do zapłaty przez pierwotnego wierzyciela pozwana nie dokonała zapłaty wobec czego (...) zawarła ze stroną powodową umowę przelewu wierzytelności z 14.12.2012 r. Zadłużenie pozwanej wynosi obecnie 17812,66 zł, w tym należność główna w wysokości 9892,50 zł oraz skapitalizowane odsetki w kwocie 7920,16 zł obejmujące przejęte na podstawie cesji odsetki naliczane zgodnie z umową przez pierwotnego wierzyciela oraz odsetki ustawowe naliczane przez powoda. Dowodem istnienia i obowiązku świadczenia przez pozwaną jest wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu.

W odpowiedzi na pozew (protokół rozprawy z 4.04.2014 r. k 24) pozwana E. W. wniosła o oddalenie powództwa. Zarzuciła, że ze stroną powodową nie łączy jej żaden stosunek umowny, bo nigdy nie zawierała umowy z powodem, nigdy też nie została zawiadomiona o cesji wierzytelności ani nie otrzymała wezwania do zapłaty, nie jest też dłużnikiem powoda.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Umową przelewu wierzytelności z dnia 14 grudnia 2012 r. (...)we W. reprezentowany przez prezesa zarządu R. S. i członka zarządu R. K. zbyła powodowi (...) we W. reprezentowanemu przy zawarciu umowy przez pełnomocnika

J. Ś. działającą na podstawie pełnomocnictwa stanowiącego załącznik nr 10 do umowy wierzytelności pieniężne szczegółowo określone w załączniku nr 5 do umowy w postaci plików zapisanych na płycie CD oraz w postaci listy wierzytelności w formie papierowej sporządzonej według stanu na dzień 25 września 2012 r. będącymi integralną częścią umowy. Załącznik nr 5 do umowy tj. „Wykaz wierzytelności” podpisany zostanie ze strony banku przez ustanowionego w tym celu pełnomocnika, a udzielone pełnomocnictwo stanowi załącznik nr 9 do umowy. Zgodnie z §10 umowy przelewu po przejściu wierzytelności na powodowy fundusz jego obowiązkiem było niezwłoczne, nie później niż w ciągu 21 dni roboczych od dnia otrzymania wykazu wierzytelności przesłanie w imieniu banku do każdego z dłużników pisemnego zawiadomienia o przelewie wierzytelności zawierającego informację o podstawie prawnej przelewu, dniu jego dokonania oraz osobie nabywcy wierzytelności według wzoru zawiadomienia stanowiącego załącznik nr 7 do umowy.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności (bez załączników) z dnia 14.12.2012 r. k 7-10)

Zgodnie z rejestrem funduszy i rejestrem przedsiębiorców KRS do reprezentowania towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzających powodowym funduszem upoważnieni są dwaj członkowie zarządu działający łącznie. W skład zarządu wchodził P. K.- prezes zarządu, S. S.- członek zarządu, M. Z.- członek zarządu i K. R.- członek zarządu. W rejestrze funduszu nie ujawniono pełnomocnika posiadającego ogólne pełnomocnictwo do reprezentowania funduszu.

(dowód: wyciąg z rejestru funduszy inwestycyjnych k 14-15; odpis z rejestru przedsiębiorców KRS k 16)

W dniu 31 stycznia 2014 r. pełnomocnik powoda J. M. działająca na podstawie pełnomocnictwa z 2.01.2014 r. wystawiła wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego obejmującego wierzytelność w wysokości 17812,66 zł od dłużnika E. W. obejmującą wierzytelność główną w kwocie 9892,50 zł oraz odsetki w kwocie 7920,16 zł nabytą od (...) S.A. we W. na podstawie umowy o przelew wierzytelności z dnia 14.12.2012 r., a wynikającą z umowy pożyczki nr (...) zawartej 8.10.2008 r.

(dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego z 31.01.2014 r. k 6; pełnomocnictwo k 13)

Pismem z 8 stycznia 2014 r. (...) Spółka Akcyjna we W. wezwała pozwaną do zapłaty zadłużenia w kwocie 17899,86 zł wynikającego z zawartej z (...) umowy nr (...) z 8.10.2008 r.

(dowód: pismo (...) S.A. z 8.01.2014 r. k 12)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do uznania, ażeby zaistniały przesłanki uzasadniające obciążenie pozwanej należnościami dochodzonymi pozwem a wynikającymi z dokumentów przedstawionych Sądowi do oceny. Powód nie wykazał bowiem dostatecznie, że służy mu wierzytelność wobec pozwanej. Powód powoływał się wszak na bliżej nieokreśloną umowę bankową, której stroną była pozwana, jednakże umowy tej pomimo ciężącemu na nim w myśl art. 6 kc ciężaru dowodzenia nie przedstawił Sądowi do oceny. Powyższe uniemożliwiło Sądowi weryfikację tego, czy w istocie powód nabył wierzytelność wobec pozwanej, jak też weryfikację jej istnienia, wysokości i wymagalności. Wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu jak wynika z treści tego dokumentu dotyczy wierzytelności nabytej umową z dnia 14 grudnia 2012 roku. Fakt, że z mocy art. 194 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546 ze zm.) księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych nie powoduje jednak sam w sobie podstawy do uwzględnienia powództwa. Pamiętać, bowiem należy, że domniemanie prawne z art. 244§ 1 kpc w stosunku do wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego odnosić się może co najwyżej do

faktu nabycia przez fundusz konkretnej wierzytelności, nie obejmuje zaś samego faktu istnienia tej wierzytelności (zob. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 11 grudnia 2012 roku w sprawie sygn. I ACa 652/12). Samo dokonanie zapisu w księgach funduszu o istnieniu wierzytelności nie wiąże się z domniemaniem prawnym, że wierzytelność ta istnieje, brak bowiem jakiegokolwiek sposobu kontroli prawidłowości podstaw dokonywanych wpisów, poza ich prawidłowością formalną. Organy funduszu nie mają wystarczających kompetencji do zbadania, czy nabywana wierzytelność faktycznie istnieje. Należy pamiętać, że fundusze mogą nabywać wierzytelności od różnych podmiotów. Nadmierne rozszerzenie domniemania wynikającego z art. 194 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych prowadziłoby do pogorszenia sytuacji dłużników (lub domniemanych dłużników) względem funduszy. Regulacja przewidziana w tym przepisie stanowi wyjątek od zasady swobodnej oceny dowodów i podlega ścisłej wykładani. O ile należy przyjąć, że wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu potwierdza fakt dokonania cesji (nabycia wierzytelności), o tyle do wykazania skuteczności tego nabycia w świetle prawa cywilnego lub szerzej - do wykazania istnienia wierzytelności w razie zaprzeczenia przez pozwanego jej istnieniu, konieczne jest przedstawienie przez fundusz odpowiednich dowodów (por. uzasadnienie uchwały SN z 7 października 2009 roku, sygn. akt III CZP 65/09). Nadto przy dokonywaniu oceny tego dokumentu należało mieć na względzie również zasady prowadzenia rachunkowości przez fundusze inwestycyjne (w tym również fundusze sekurytyzacyjne), które regulowane są przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Zgodnie zaś z regulacjami cytowanej ustawy (oraz wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi) zapisów w księgach dokonuje się na podstawie dowodów księgowych, które powinny zawierać m.in. określenie stron dokonujących operacji gospodarczej, opis operacji, jej wartość i datę dokonania, a sam zapis w księdze (art. 23 ustawy) obejmuje co najmniej datę operacji, skrót lub kod opisu operacji, kwotę zapisu oraz oznaczenie właściwego konta (tak też SA w Katowicach w wyroku z dnia 16 stycznia 2009 r., sygn. akt V A Ca 549/08, Lex nr 508535). W konsekwencji zatem stwierdzić należy, iż wyciąg z księgi rachunkowej powinien zawierać przynajmniej powtórzenie danych (zapisu) z księgi rachunkowej w odniesieniu do danej wierzytelności. Tymczasem przedstawiony przez powoda analizowany dokument wymogów tych niewątpliwie nie spełnia bowiem, nie zawiera wszystkich wymaganych przez ustawę i powyżej wskazanych elementów. Dokument ów przede wszystkim nie wskazuje skrótu lub kodu operacji, a zwłaszcza oznaczenia właściwego konta, a więc informacji, dzięki którym w łatwy sposób można byłoby zlokalizować tę wierzytelność w księgach rachunkowych oraz dokonać ich weryfikacji. Podkreślić przy tym stanowczo należy, iż wyciągu z księgi rachunkowej w żadnym razie nie można mylić i utożsamiać z oświadczeniem wystawionym przez fundusz, które jedynie potwierdza nabycie określonej wierzytelności od dotychczasowego wierzyciela. Zdaniem Sądu treść przedmiotowego wyciągu przedłożonego przez wierzyciela w niniejszej sprawie może stanowić co najwyżej oświadczenie Funduszu o nabyciu wierzytelności od określonego wierzyciela, w oznaczonej wysokości. Przepis art. 194 cytowanej ustawy walor dokumentu urzędowego przyznaje wprawdzie także takiemu oświadczeniu funduszu o nabyciu wierzytelności od określonego wierzyciela, w oznaczonej wysokości, to jednak wyłącznie wówczas, gdy zawiera ono: zobowiązania funduszu, zwolnienia ze zobowiązań, zrzeczenie się praw, pokwitowanie odbioru należności. Tym samym oświadczenie funduszu li tylko potwierdzające istnienie wierzytelności i nabycie ich przez fundusz nie mieści się w kategorii dokumentów urzędowych wymienionych w art. 194 tej ustawy i w konsekwencji nie może stanowić wystarczającej podstawy do wykazania przejścia uprawnień na powoda, gdyż stanowi jedynie dokument prywatny w rozumieniu art. 245 kpc.

Zgodnie z treścią art. 509 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, a wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Natomiast z przepisu art. 513§1 kc wynika, że dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. Jeżeli zbywca jest podmiotem wielu wierzytelności, nie ma przeszkód, by przeniósł je wszystkie na nabywcę jedną umową. Skutkiem takiej umowy będzie przeniesienie na nabywcę wskazanych w umowie wierzytelności w takim stanie, w jakim one były i przysługiwały zbywcy w chwili dojścia do skutku przelewu. Nabywca wierzytelności wchodzi bowiem w miejsce zbywcy, ze wszystkimi tego konsekwencjami, a zgodnie z art. 516 kc zbywca ponosi względem nabywcy odpowiedzialność za to, że wierzytelność mu przysługuje (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2005 r., sygn. akt II CK 225/05). Przeniesienie praw w ramach konsumenckich stosunków wynikających z umów o świadczenie usług bankowych będzie podlegało co do zasady reżimowi przepisów dotyczących przelewu. Skutkiem

tego będzie możliwość podniesienia przez stronę wszystkich przysługujących mu zarzutów wynikających ze stosunku podstawowego, zgodnie z normą zawartą w art. 513 kc. Zakres zarzutów, jakie może podnieść dłużnik wobec nabywcy wierzytelności, jest bowiem zdeterminowany zakresem zarzutów, jakie służą mu przeciwko zbywcy. Ponadto w sprawie o spełnienie świadczenia z tytułu wierzytelności, objętej przelewem dłużnik może stawiać zarzuty dotyczące stosunku wewnętrznego między cedentem a cesjonariuszem, a w szczególności kwestionować prawidłowość causae przelewu, skoro bowiem skutkiem pierwotnego braku prawidłowej przyczyny umowy lub jej następczego upadku jest bezwzględna nieważność czynności prawnej, oddziaływająca erga omnes, to okoliczność ta może być przedmiotem zarzutu każdej osoby mającej interes prawny w stwierdzeniu tej nieważności, a więc, rzecz jasna, także dłużnika (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 1998 r, sygn. akt III CKN 387/97).

Podkreślić przy tym należy, iż zaoferowane przez stronę powodową dowody w postaci przedmiotowego wyciągu z ksiąg rachunkowych oraz niepełnej umowy przelewu z 14 grudnia 2012 r. (bez załącznika nr 5, z którego wynikałoby, że przedmiotem przelewu były roszczenia (...) S.A. wobec pozwanej) są niewystarczające dla realizacji celów określonych w art.6 kc, a w szczególności stwierdzenia iż przedmiotowa umowa jest ważna. W szczególności wskazać należy, iż w imieniu powoda oświadczenia woli, jak wynika to z wydruku informacji z KRS i odpisu z rejestru funduszy może składać łącznie dwóch członków zarządu. Tymczasem przy zawieraniu umowy przelewu wierzytelności z 14 grudnia 2012 r. w imieniu powoda występowała pełnomocnik J. Ś., zaś w odniesieniu do tej ostatniej, jak wynika z wpisów we właściwych rejestrach sądowych, J. Ś. nie była uprawniona do składania oświadczeń woli w imieniu powoda, zaś strona powodowa nie wykazała wbrew ciężącemu na niej zgodnie z art.6 kc obowiązkowi dowodzenia, iż posiadała ona należyte umocowanie do składania oświadczeń woli w imieniu powoda, a tym samym, że przedmiotowa umowa przelewu jest ważna (art.201§1 ksh i art.204 ksh w zw. z art.58§1 kc).

Mając na względzie skutecznie podniesiony przez pozwaną zarzut co do nieistnienia wierzytelności powoda, należało rozważyć istnienie tej wierzytelności po stronie powodowej, a warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006 r sygn. akt V CSK 187/06).

Strona powodowa w niniejszym procesie nie przedstawiła dowodów, z których wynikałaby wierzytelność istniejąca po stronie (...) z siedzibą we W. i jego następstwa prawnego względem (...)zawierającego wszak przywoływaną umowę z 8.10.2008 r. z pozwaną, względem niej, bowiem jedyny dowód przedstawiony przez stronę powodową stanowił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu oraz wezwanie od zapłaty wystosowane przez inny podmiot niż powodowy fundusz tj. (...) S.A. we W. (k 12), ale zauważyć należy, że dokumenty te są rozbieżne co do samej wysokości należności pozwanej, a także nie dotyczyły one uzasadnienia istnienia i podstawy tej wierzytelności.

Zdaniem Sądu powód nie wywiązał się z ciężącego na nim w myśl art.6 kc obowiązku dowodzenia prawidłowości obciążenia pozwanej żadaną pozwem kwotą. Mając na względzie powyższe Sąd oddalił powództwo jako pozbawione uzasadnionych podstaw.